

Περιεχόμενα

1. ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΑ **20/07**/₂₀₂₁ σελ.78,79

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Αλλαγές που έγιναν και περαιτέρω απαιτούμενες για να λυθεί ο «γρίφος»

του Σταύρου
Αναστασιάδη*

Το λεγόμενο δημογραφικό πρόβλημα αποτελεί εθνικό υπαρξιακό διακύβευμα και δεν συναρτάται μόνο με την υπογεννητικότητα, είναι πολύ πιο σύνθετο. Δεν έχει να κάνει απλώς με ένα πατριωτικό αίσθημα πληθυσμιακής ενίσχυσης του ελληνισμού, αλλά με ζητήματα πολύ πιο φλέγοντα, όπως ο επηρεασμός της γεωπολιτικής θέσης της Ελλάδας, οι αναπτυξιακές δυνατότητες της χώρας, το ασφαλιστικό και η βιωσιμότητά του.

Σύμφωνα με τις μελέτες, υπολογίζεται ότι για να υπάρξει ομαλή πληθυσμιακή ανανέωση σε όλο τον πλανήτη, κάθε γυναίκα θα πρέπει να γεννά 2,1 παιδιά. Στην Ευρώπη, καμία χώρα δεν φτάνει αυτό το νούμερο – η Γαλλία και η Σουηδία βρίσκονται κοντά με 1,8 κατά μέσο όρο, ενώ η Ελλάδα βρίσκεται στο 1,3. Είναι επίσης χαρακτηριστικό στοιχείο ότι το 1961 μόλις το 8,3% του πληθυσμού ήταν γηραιότερο των 65 ετών, ενώ το 26,2% ήταν νεότερο των 14 ετών. Το 2020 η σύνθεση του πληθυσμού ήταν εντελώς διαφορετική: το 22,3% ήταν άνω των 65 ετών και μόλις το 14,2% κάτω των δεκατεσσάρων. Ένα ακόμα στοιχείο που περιγράφει το πρόβλημα είναι η έρευνα της διαNEO-

σας (2016): το 2050 ο πληθυσμός της χώρας μας θα μειωθεί από τα 10,7 εκατομμύρια που είναι σήμερα στα 10,0, ενώ με ένα απαισιόδοξο σενάριο θα μειωθεί στα 8,3 εκατομμύρια, καθώς από το 2011 και μετά ο πληθυσμός της πατρίδας μας μειώνεται και αυτό συμβαίνει για πρώτη φορά μεταπολεμικά.

Το δημογραφικό δεν είναι καινούριο πρόβλημα, έχει εντοπιστεί εδώ και δεκαετίες, χωρίς ωστόσο να ληφθούν δραστικά μέτρα. Οι αιτίες εντοπίζονται σε γεγονότα μείζονος κοινωνικής επίπτωσης, όπως η υπερδεκαετής οικονομική και πανδημική κρίση, αλλά και σε αξιακά στοιχεία, όπως η έλλειψη αξιοκρατίας στα εργασιακά, η οποία μειώνει την εμπιστοσύνη των νέων προς την Πολιτεία και αυξάνει την αβεβαιότητά τους για το μέλλον. Η νέα γενιά είναι η πρώτη γενιά μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο που δεν ελπίζει ότι θα ζήσει καλύτερα από τους γονείς της! Από την άλλη, η απουσία θεσμικού πλαισίου που θα προστατεύει τη γονεϊκότητα αποτέλεσε έναν ανασταλτικό παράγοντα, ενώ τα υφιστάμενα οικονομικά κίνητρα δεν

ήταν επαρκή για να αναστρέψουν την κατάσταση. Επίσης, το θέμα της εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής είναι μείζον και κρίσιμο ζήτημα.

Σε τέσσερις κατευθύνσεις

Αντιλαμβανόμενοι την κρισιμότητα του προβλήματος, το δημογραφικό ζήτημα βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα της κυβέρνησης του Κ. Μητσοτάκη από την πρώτη στιγμή και γι' αυτό έχει ήδη επιχειρηθεί μια ευρεία αντίληψη προσέγγιση προς τέσσερις κατευθύνσεις:

- α) μείωση του βάρους για την απόκτηση παιδιού,
- β) στήριξη των εργαζόμενων γονέων, κυρίως των γυναικών που σηκώνουν το μεγάλο βάρος της ανατροφής των παιδιών,
- γ) επιστροφή των νέων που έφυγαν από την Ελλάδα και
- δ) διαγενεακή αλληλεγγύη μέσω ενός σύγχρονου ασφαλιστικού συστήματος.

Σε αυτό το πλαίσιο, τον Ιανουάριο του 2020 η κυβέρνησή μας, προκειμένου να αντιμετωπίσει το πολυεπίπεδο αυτό θέμα, θέσπισε μέτρα όπως: επίδομα γέννησης 2.000 για

ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ. ΟΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΤΕΡΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

1. ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μέσο: . . . . . ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .20/07/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .03/08/2021

Σελίδα: 79

κάθε παιδί, όριο 1.000 ευρώ αφορολόγητο για κάθε παιδί, μείωση ΦΠΑ σε βρεφικά είδη και ενίσχυση των βρεφονηπιακών σταθμών. Με τον νέο εργασιακό νόμο που ψηφίστηκε πριν από λίγες μέρες θεσπίζονται σειρά αδειών για γονείς και φροντιστές, οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις υπερβαίνουν τις προβλέψεις της αντίστοιχης κοινοτικής νομοθεσίας. Οι άδειες που θεσπίζονται είναι:

- Άδεια πατρότητας: 14 μέρες με αποδοχές έναντι 10 που προβλέπει η Οδηγία και 2 που ισχύει σήμερα.
- Γονική άδεια 4 μηνών για κάθε γονέα με επιδότηση για πρώτη φορά από τον ΟΑΕΔ για τους 2 μήνες.
- Δικαίωμα ευέλικτων ρυθμίσεων (π.χ. τηλεργασία, ευέλικτο ωράριο, μερική απασχόληση) για γονείς με βάση την Οδηγία 1158/2019.
- Απουσία 2 μέρες κατ' έτος με αποδοχές για λόγους ανωτέρας βίας.

- Επέκταση της άδειας λοχείας 9 εβδομάδων μετά τη γέννα και στην υιοθεσία τέκνου.
- Επέκταση της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας 6 μηνών με επιδότηση από τον ΟΑΕΔ και στην υιοθεσία τέκνου.
- Επέκταση του μειωμένου ωραρίου (άδεια φροντίδας τέκνου) και στη μητέρα που απέκτησε τέκνο με τη διαδικασία της παρένθητης μητρότητας.
- Επέκταση της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας 6 μηνών με επιδότηση από τον ΟΑΕΔ και της άδειας υποβοηθούμενης αναπαραγωγής 7 ημερών με αποδοχές στο προσωπικό του Δημοσίου για το οποίο εφαρμόζεται το εργατικό δίκαιο, δηλαδή, μεταξύ άλλων, στους εργαζόμενους με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΟΧ).

Υπάρχει δρόμος ακόμα

Μετά τα μέτρα της κυβέρνησης Καραμανλή, είναι η πρώτη φορά

που η Ελλάδα προσπαθεί να συγκροτήσει μια σύγχρονη δημογραφική πολιτική τόσο στο πεδίο της βελτίωσης του οικονομικού περιβάλλοντος, όσο και στο πεδίο των θεσμικών βελτιώσεων για τους νέους γονείς και τους εργαζόμενους γονείς.

Απαιτούνται όμως ακόμα περισσότερα για πετύχουμε αναστροφή της κατάστασης. Χρειάζονται περισσότερα κίνητρα και διευκολύνσεις. Ολιστικές πολιτικές, κρατικές παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες που θα προσφέρουν ουσιαστικότερη βοήθεια. Καμπάνια ενημέρωσης της κοινωνίας για τις επιπτώσεις του δημογραφικού. Πρέπει να συνεχίσουμε προς την κατεύθυνση της στήριξης της νεολαίας, της εργαζόμενης μητέρας, αλλά και του εργαζόμενου πατέρα, της στήριξης τελικά της οικογένειας που ιδίως στη χώρα μας αποτελεί κεντρικό παράγοντα κοινωνικής συνοχής. ■

* Βουλευτή ΝΔ Β' Θεσσαλονίκης

Σύμφωνα με τις μελέτες, για να υπάρξει ομαλή πληθυσμιακή ανανέωση σε όλο τον πλανήτη, κάθε γυναίκα θα πρέπει να γεννά 2,1 παιδιά. Η Ελλάδα βρίσκεται στο 1,3, με τη νέα γενιά να είναι η πρώτη μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο που δεν ελπίζει ότι θα ζήσει καλύτερα από τους γονείς της!